

SVENLJUNGA
KOMMUN

Upphävande av del av detaljplan för Kleven 1:16 m.fl. i Mårdaklev

Svenljunga kommun, Västra Götalands län

Undersökning miljöbedömning

.....
Samhällsbyggnadsnämnden

Dnr: SBF-2020-1184

Undersökning miljöbedömning

En undersökning genomförs för att svara på frågan om planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan, där undersökningen är en analys som leder fram till ställningstagandet om en strategisk miljöbedömning ska göras och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) behöver tas fram för en plan eller ett program. För en plan som kan antas innebära betydande miljöpåverkan skall enligt 4 kap. 34 § Plan- och bygglagen (2010:900) en strategisk miljöbedömning göras och en MKB tas fram.

Undersökningen ska också användas till att identifiera frågor som bör utredas vidare i plan. Trots att planens genomförande inte bedöms innebära betydande miljöpåverkan. Då bedömningarna görs i ett tidigt skede i planarbetet kan de under planarbetets gång ändras, i och med att ny kunskap kan tillkomma samt att inriktningen på planförslaget komma att ändras, vilket innebär att bedömningarna ska ses som preliminära.

I checklistan nedan graderas faktorerna enligt en tregradig skala som ska mynna ut till att avgöra om åtgärden kan ha betydande miljöpåverkan.

Beskrivning av upphävandet av plan/program

Information om upphävande av del av detaljplan för Kleven 1:16 m.fl., i Mårdaklev	
Berörda fastigheter	Kleven 1:16, Kleven 1:71, Kleven 1:45, Kleven 1,2
Syfte	Syfte med upphävandet av del av detaljplan för <i>Kleven 1:45 m.fl. i Mårdaklev</i> är att kunna möjliggöra för en utveckling av vattenverket på fastigheten Kleven 1:16, som i dagsläget finns beläget på användningen skola. Vattenverkets placering gör det inte möjligt för vattenverket att expandera om åtgärderna kräver lov. Syftet är även att upphäva del av detaljplan som omfattar markanvändningen skola, natur, golfbana, sporthall, parkering och teknisk anläggning, eftersom stora delar idag är inaktuella eller på kort sikt kan övergå till att vara det.
Beskrivning av befintlig miljö/naturmiljö	Den del av planområdet som ska upphävas består till största delen av före detta golfbana som numera används som betesmark. Golfbanan anlades på tidigare åkermark. Området gränsar till Åtran i öster och till Klevs naturreservat i väster. I betesmarken finns vattensamlingar och en del träd. Vid skolan finns ett kuperat skogsområde med ädellövinslag samt en lindallé utmed vägen.
Platsens förutsättningar	Upphävandet omfattas av ett område som har goda förutsättningar till att medföra en positiv påverkan framförallt på natur- och kulturmiljövärden i området.
Nuvarande miljöbelastningar inom planområdet	Finns inga anmärkningsvärda eller påtagliga miljöbelastningar från omgivningen. Dock kan bekämpningsmedel ha använts då golfbanan varit i bruk.
Nuvarande miljöbelastningar från omgivningen	Finns inga anmärkningsvärda eller påtagliga miljöbelastningar från omgivningen.

Nollalternativet	Ett nollalternativ innebär att ingen hävning av del av detaljplan upprättas. Del av den gällande detaljplanen för Kleven 1:45 m.fl, i Mårdaklev fortsätter att gälla. Stor del av planområdet kommer fortsätta att vara inaktuellt. Den planlagda golfbanan som inte är i bruk kommer inte att kunna återgå till betesmark.
Lokaliseringsalternativ	Hela upphävandeområdet omfattas av angelägna aspekter.

Faktorer som leder till att miljöbedömning ska genomföras

Om någon av frågorna nedan besvaras med "ja" innebär det att planen har betydande miljöpåverkan och då ska en miljöbedömning göras.

	Ja	Nej
Påverkar planen ett Natura 2000-område så att tillstånd krävs enligt MB 7 kap 28a §?		Nej
Kommer planen innehålla verksamheter som finns redovisade i bilaga 3 till MKB-förordningen?		Nej
Avser planen någon anläggning som räknas upp i PBL kap 4 § 34 st 2?		Nej
Innebär planens genomförande betydande miljöpåverkan? (Sammanfattande ställningstagande utifrån checklisten nedan)		Nej

Förordnanden och skyddsvärden				
Berör planen	Påverkan			Kommentarer
	Betydande	Viss	Osäker	
1. Skydd enligt miljöbalken				
1.1 Riksintresse? Om vilket?	Ja			Mårdaklev är utpekad som riksintresse för kulturmiljövården.
1.2 Natura 2000-område	Nej			
1.3 Världsarv?	Nej			
1.4 Nationalpark?	Nej			
1.5 Naturresevat?		Ja		Planområdet gränsar till Klevs naturresevat.
1.5 Kulturresevat?	Nej			
1.6 Naturminnen?	Nej			
1.7 Biotopskydd?	Ja			Vattensamlingarna i betesmarken omfattas av det generella biotopskyddet för småvatten och våtmarker i jordbruksmark. I höjd med skolan finns en lindallé utmed vägen. Allén omfattas också av det generella biotopskyddet.
1.8 Djur- och växtskyddsområde?	Nej			
1.9 Strandskyddsområde?	Ja			Utmed Ätran råder strandskydd (100 m).
1.10 Miljöskyddsområden?	Nej			
1.11 Vattenskyddsområde?	Ja			Planområdet innefattar primär och sekundär vattenskyddszon.

Effekter på miljön				
Berörs	Påverkan			Kommentarer
	Betydande	Viss	Osäker	
2. Högt naturvärde, nyckelbiotoper, ekologiskt känsliga områden				
2.1 Område som utpekats i Länsstyrelsens naturvårdsplan eller kommunen naturinventering som högt naturvärde?	Nej			Ätran bedöms ha påtagligt naturvärde (klass 3) i kommunens naturvärdesinventering enligt svensk standard.
2.2 Område som utpekats i skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering?	Nej			
2.3. Område som utpekats i	Nej			

skogsvårdsstyrelsens sumpskogsinventering?				
2.4 Område som utpekats i kommunens översiktsplan som särskilt känsligt?	Nej			
3. Kulturmiljö				
3.1 Berörs fornlämningar?				
3.2 Berörs kulturhistoriskt värdefull miljö?	Nej			Planområdets upphävande gränsar till kulturhistorisk värdefull miljö.
4. Landskapsbild				
4.1 Finns risk att projektet påverkar landskapsbilden?	Nej			
5. Transport och kommunikation				
5.1 Berörs viktiga transport- eller kommunikationsleder?	Nej			
6. Rekreation och rörligt friluftsliv				
6.1 Finns risk att projektet påverkar kvalitén eller kvantiteten på någon rekreativ möjlighet (strövområde, vandringsled, friluftsanläggning etc.)?	Ja			En omvandling från golfbana till jordbruksmark har betydelse för allmänhetens nyttjande av området.
7. Mark				
7.1 Finns risk att projektet innebär betydande förändring av markanvändningen?	Nej			Upphävandet av planen innebär ingen förändrad markanvändning.
7.2 Finns risk att projektet innebär instabilitet i mark- eller de geologiska grundförhållandena: risk för skred, ras etc?	Nej			
7.3 Finns risk at projektet innebär skada eller förändring av någon värdefull geologisk formation?	Nej			
7.4 Finns risk att projektet innebär förändrade sedimentationsförhållanden i vattendrag, sjö?	Nej			
8. Luft och klimat				
8.1 Finns risk att projektet innebär väsentliga luftutsläpp eller försämring av luftkvalitén?	Nej			
8.2 Finns risk att projektet innebär obehaglig lukt?	Nej			
8.3 Finns risk at projektet innebär förändringar i luftfuktighet, luftfuktighet, temperatur eller klimat?	Nej			
8.4 Finns risk att projektet innebär skador på byggnader?	Nej			

9. Vatten				
9.1 Finns risk att projektet innebär förändring av grundvatten- eller ytkvalitén? Eller för dagvatten?	Nej			
9.2 Finns risk att projektet innebär förändring av flödesriktning för grundvatten?	Nej			
9.3 Finns risk att projektet innebär minskning av vattentillgången i någon yt- eller grundvattentäkt?	Nej			
9.4 Finns risk att projektet innebär förändrade infiltrationsförhållanden, avrinning, eller dräneringsmönster med risk för översvämning/uttorkning?	Nej			
9.5 Finns risk att projektet innebär förändrat flöde eller riktning eller strömförhållanden i något vattendrag, sjö?	Nej			
10. Vegetation				
10.1 Finns risk att projektet innebär förändringar i antalet eller sammansättningen av växtarter eller växtsamhällen?	Nej			Upphävandet av planen innebär i sig ingen förändrad markanvändning. En omvandling från golfbana till betesmark är positivt för floran.
10.2 Finns risk att projektet innebär påverkan av någon hotad växtart eller växtsamhälle (enligt Artdatabankens rödlista eller EU:s art eller habitatdirektiv)?	Nej			Ett skyddsvärt träd (en ek) finns vid Ätrans kant, inom strandskyddat område.
10.3 Finns risk att projektet innebär införande av någon ny växtart?	Nej			
11. Djurliv				
11.1 Finns risk att projektet innebär förändringar av antalet eller sammansättningen av antalet djurarter?	Nej			Upphävandet av planen innebär i sig ingen förändrad markanvändning. En omvandling från golfbana till betesmark är positivt för faunan.
11.2 Finns risk att projektet innebär påverkan på någon hotad djurart enligt Artdatabankens rödlista eller EU:s art eller habitatdirektiv?	Nej			I området finns noteringar av fåglar och fladdermöss. Samtliga dessa är fridlysta liksom eventuella groddjur i vattensamlingarna. Det finns inga fynd av hotade arter i planområdet eller dess omedelbara närhet.

11.3 Finns risk att projektet innebär försämring av fiskevatten eller jaktmarker?	Nej			
12. Hästhållning/ djurhållning				
12.1 Finns risk att projektet innebär risk för lukt från hästhållning?	Ja			Golfbanan är omvandlad till betesmark.
12:2 Finns risk att projektet innebär risk att allergi från hästhållning?	Ja			Golfbanan är omvandlad till betesmark.

Effekter på hälsa och säkerhet				
Finns risk	Påverkan			Kommentarer
	Betydande	Viss	Osäker	
13. Störningar, buller, utsläpp, vibrationer, ljus och skarpt sken, lukt				
13.1 Att projektet innebär ökning av nuvarande ljudnivå så att människor exponeras för ljudnivåer över rekommenderade gränsvärden?	Nej			
13.2 För nya ljussken som kan vara bländande?	Nej			
13.3 För att projektet avger vibrationer?	Nej			
13.4 För explosion?	Nej			
13.5 För utsläpp?	Nej			
13.6 För lukt?		Viss		Jordbruksmark blir till betesmark möjligheten till djurhållning.
13.7 Att människor utsätts för joniserande strålning (radon)?	Nej			
14. Miljöpåverkan från omgivning				
14.1 För miljöstörande verksamhet i omgivningen som har negativ inverkan?	Nej			
14.2 Att området tidigare använts som tipp, utfyllnadsplats eller dylikt varvid miljö-och hälsofarliga ämnen kan finnas lagrade i marken?	Nej			
14.3 I form av målpunkt eller transportled för farligt gods inom 150 meter?	Nej			
15. Trafiksäkerhet				
15.1 För trafikproblem skapas eller äventyras trafiksäkerheten?	Nej			
15.2 För ökning av fordonstrafik?	Nej			
16. Omkringliggande projekt				

16.1 Att andra projekt innebär miljöpåverkan på planområdet?	Nej			
16.2 Att detta projekt har betydelse för andra planers eller programs miljöpåverkan?	Nej			

Miljö- och kvalitetsmål				
Berör planen	Påverkan			Kommentarer
	Betydande	Viss	Osäker	
Begränsad klimatpåverkan				
Nationellt miljökvalitetsmål: Halten av växthusgaser i atmosfären skall i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig. Målet skall uppnås på ett sådant sätt och i en sådan takt att den biologiska mångfalden bevaras, livsmedelsproduktionen säkerställs och andra mål för hållbar utveckling inte äventyras.	Nej			
Frisk luft				
Nationellt miljökvalitetsmål: Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas.	Nej			
Bara naturlig försurning				
Nationellt miljökvalitetsmål: De försurande effekterna av nedfall och markanvändning ska underskrida gränsen för vad mark och vatten tål. Nedfallet av försurande ämnen ska inte heller öka korrosionshastigheten i markförlagda tekniska material, vattenledningssystem, arkeologiska föremål och hållristningar.	Nej			
En giftfri miljö				
Nationellt miljökvalitetsmål Förekomsten av ämnen i miljön som har skapats i eller utvunnits av samhället ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Halterna av naturfrämmande ämnen är nära noll och deras påverkan på människors hälsa och ekosystemen är försumbar. Halterna av naturligt förekommande ämnen är nära		Ja		Omvandling från golfbana till betesmark kan minska miljöpåverkan från bekämpningsmedel.

bakgrunds nivåerna				
Skyddande ozonskikt				
Nationellt miljö kvalitetsmål: Ozonskiktet ska utvecklas så att det långsiktigt ger skydd mot skadlig UV-strålning.	Nej			
Säker strålmiljö				
Nationellt miljö kvalitetsmål: Människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning.	Nej			
Ingen övergödning				
Nationellt miljö kvalitetsmål Halterna av gödande ämnen i mark och vatten skall inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningarna för biologisk mångfald eller möjligheten till en allsidig användning av mark och vatten		Ja		Omvandling från golfbana till betesmark kan minska miljö påverkan från konstgödsel.
Levande sjöar och vattendrag				
Nationellt miljö kvalitetsmål Sjöar och vattendrag skall vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer skall bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljö värden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion skall bevaras, samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas.	Nej			
Grundvatten av god kvalitet				
Nationellt miljö kvalitetsmål Grundvattnet skall ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag.	Nej			
Myllrande våtmarker				
Nationellt miljö mål: Våtmarkernas ekologiska och vattenhushållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden.	Nej			Våtmarkerna i området kommer att skyddas av det generella biotopskyddet även om planbestämmelserna upphävs.
Levande skogar				
Nationellt miljö kvalitetsmål: Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion skall skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden	Nej			Upphävandet av planen innebär ingen förändrad markanvändning i skogsområdena.

bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas				
Ett rikt odlingslandskap				
Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks.	Ja			Marken återgår till att utgöra en del av odlingslandskapet utmed Åtrans dalgång efter att tillfälligt ha varit golfbana.
God bebyggd miljö				
Nationellt miljö kvalitetsmål Städer, tätorter och annan bebyggelse skall utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur-och kulturvärden skall tas tillvara och utvecklas. Byggnader och anläggningar skall lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.	Nej			Områdets natur- och kulturmiljövärden bibehålls vid ett upphävande av planen.
Regionala miljö kvalitetsmål				
Planering som främjar miljöanpassade transporter	Nej			
Planering för kulturhistoriska och estetiska värden	Nej			
Planering för grön- och vattenområden i tätorter	Nej			
Planering för effektivare energianvändning och förnybar energi.	Nej			

Samlad bedömning av planens effekter	
Markanvändning	<p>Den positiva påverkan som upphävandet av del av detaljplanen kan medföra, gäller framförallt påverkan på natur-och kulturmiljövärden. Upplevelsen av området kommer inte att förändras. Området är i vissa delar redan i anspråkstagna av hårdgjord yta, och utveckling att vattenverket medger ingen stor i anspråkstagen grönyta. Upphävandet av del av detaljplan bedöms därmed innebära en effektiv hushållning med marken.</p> <p>Den sammantagna bedömningen av upphävandet av del av detaljplan för Kleven 1:16 m.fl. i Mårdaklev bedöms bidra till en positiv utveckling av området, de negativa konsekvenserna är få och förväntas inte bli så stora.</p>
Motstående intressen	Saknas
Framtidsperspektiv – (långtgående konsekvenser)	Upphävandet av del av detaljplan möjliggör en mer

	<p>anpassad användning efter dagens behov och förutsättningar.</p> <p>Upphävandet innebär att det som är planlagt för golfbana på lång sikt kan återgå till att vara betesmark. En sådan förändring av markanvändningen kan gynna naturvärdena i området, då betesmarker med inslag av våtmarker, sly och träd är en potentiell livsmiljö för en stor variation av växter och djur. Omvandlingen från golfbana till betesmark bidrar till mindre miljöpåverkan från bekämpningsmedel och konstgödsel som brukligen utnyttjats på en golfbana i bruk. Upphävandet och omvandlingen från golfbana till betesmark där möjligheten ges till att nyttja marken som betesmark kan medföra en viss påverkan på lukt i från djurhållningen. Dock används marken redan idag för djurhållning, och bör därmed inte skapa någon större skillnad för närboende.</p>
--	---

Sammanfattande kommentarer

Undersökningen visar på att ingen strategisk miljöbedömning eller miljökonsekvensbeskrivning behöver upprättas för planområdet då planens konsekvenser inte bedöms innebära risk för betydande miljöpåverkan.

Svenljunga kommun fattar därmed beslut om att en strategisk miljöbedömning inte krävs för aktuell detaljplan.

Motiverat ställningstagande

Med utgångspunkt från ovanstående lista gör kommunen bedömningen att ett genomförande av upphävande av del av detaljplan för Kleven 1:16 m.fl., i Mårdaklev inte medför betydande miljöpåverkan enligt MB kap 6§ 11. En miljöbedömning enligt MB kap 6§ 11-16-18 bedöms därmed inte behöva utföras.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Behovsbedömningen har sammanställts av Rebecka Zettermark Avdic och Hanna Sveningsson, Svenljunga kommun.

Rebecka Zettermark Avdic
Planarkitekt
Miljö- och byggenheten
Svenljunga, 2021-02-16

Hanna Sveningsson
Kommunekolog
Miljö- och byggenheten
Svenljunga, 2021-02-16